

Uchwała Nr 13.237.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 2 czerwca 2020 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności w części uchwały Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Karczewie z dnia 13 maja 2020 r. zmieniającej Uchwałę w sprawie inkasa podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała, co następuje:

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Karczewie z dnia 13 maja 2020 r. zmieniającej Uchwałę w sprawie inkasa podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, tj. § 3 w zakresie wyrazów, cyt.: „*i ma zastosowanie od dnia 16 marca 2020 roku*”, z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461).

§ 2

Na niniejszą uchwałę służy Gminie Karczew prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 19 maja 2020 r. została doręczona Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Karczewie z dnia 13 maja 2020 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie inkasa podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Rada Miejska Karczew w § 3 badanej wskazała, cyt.: „*Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i ma zastosowanie od dnia 16 marca 2020 roku.*”.

Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 22 maja 2020 r. pod poz. 5744.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Nie ulega wątpliwości, iż badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz jest adresowana do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów.

W ocenie Kolegium Izby zacytowany zapis badanej uchwały w sposób istotny narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ponieważ powoduje powstanie zasadniczych wątpliwości, co do terminu wejścia w życie podjętej uchwały. Zapis badanej uchwały zawiera bowiem dwa, wzajemnie wykluczające się terminy jej wejścia w życie.

Pierwsza część regulacji wskazuje, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych (a więc również akty prawa miejscowego) wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Druga część regulacji wskazuje na datę kalendarzową, tj. 16 marca 2020 r., a więc datę wsteczną.

Przepis art. 4 ust. 2 ww. ustawy przewiduje co prawda możliwość skrócenia okresu wejścia w życie aktu normatywnego stanowiąc, iż tylko w uzasadnionych przypadkach uchwały mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Ze względu na fakt, iż podatki lokalne dotyczą jedynie danej jednostki samorządu terytorialnego, a więc wydawane są w interesie lokalnym, to w odniesieniu do nich nie może mieć zastosowanie art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tak: wyrok NSA z dnia 14 czerwca 2011 r. II GSK 632/10).

Art. 5 ww. ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. NSA w wyroku z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. akt II FSK 1272/09) podkreślił, że cyt.: „Zakaz retroaktywności stanowi fundament demokratycznego państwa prawnego, a jego podważanie przez organ państwa uznać należy za zachowanie wysoce naganne”.

W ocenie Kolegium Izby badana uchwała nie może mieć zastosowania od dnia 16 marca 2020 r.

Kolegium Izby wskazuje, że uchwała zawierająca przepisy powszechnie obowiązujące może wejść w życie najwcześniej piętnastego dnia od dnia jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym. Żaden przepis ustawy nie daje organowi stanowiącemu kompetencji do stosowania prawa powszechnie obowiązującego z mocą obowiązującą od terminu wcześniejszego, niż wynikający z przepisu art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Stąd też nieprawidłowe określenie reguły, wskazującej termin wejścia w życie aktu prawa miejscowego, skutkuje w tej części jego nieważnością.

W tym stanie faktycznym i prawnym, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca
RADCA PRAW.

el
Aneta Chmiel
LB-210E

04.06.2020 r

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

